

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

24 februarie 2021

mun. Chișinău

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de șeful adjunct al Direcției generale administrare fiscală Centru din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, Solovei Viorica și de către inculpata Boian Elena, prin care se solicită casarea deciziei din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza penală privind-o pe

Boian Elena xxxxx, născută la
xxxxx, originară s. xxxxx, r-nul xxxx,
domiciliată mun. xxxxx, str. xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 03.03.2018-19.10.2018;
2. Instanța de apel: 07.11.2018-06.02.2019;
3. Instanța de recurs ordinar: 22.03.2019-25.06.2019;
4. Instanța de apel: 31.07.2019-22.10.2019;
5. Instanța de recurs ordinar: 23.12.2019-19.05.2020;
6. Instanța de apel: 24.07.2020-13.10.2020;
7. Instanța de recurs ordinar: 24.12.2019-27.01.2021.

c o n s t a t ă :

Prin sentința din 19 octombrie 2018 a Judecătoriei Ungheni, cauza penală de învinuire a Elenei Boian xxxxx, IDNP xxxxx, de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (1) din Codul penal, s-a încetat cu atragerea Elenei Boian la răspundere contravențională pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 295 alin. (6) din Codul contravențional și s-a încetat procesul contravențional în temeiul art. 30 din Codul contravențional, din motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

Acțiunea civilă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat s-a respins ca nefondată și neîntemeiată.

Potrivit sentinței, Boian Elena xxxxx a comis infracțiunea prevăzută de art. 244 alin. (1) din Codul penal.

Prima instanță a constatat că în perioada 01.01.2015-31.07.2017, activând în calitate de administrator al ÎI „Boian Elena,, derogând de la prevederile art. 8 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal, care prevede obligațiunea contribuabilului să țină contabilitatea conform formelor și modului stabilit de legislație, să întocmească și să

prezintă Serviciului Fiscal de Stat și serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale dările de seamă fiscale prevăzute de legislație, materializată de Boian Elena xxxxx prin lipsa evidenței contabile pentru perioada 01.01.-2015-31.07.2017, și art. 8 alin. (2) lit. d) din Codul fiscal, care impune prezentarea de informații și documente necesare organului fiscal, art. 45 alin. (2) din Legea Contabilității din 27.04.2007 care stipulează că, entitatea prezintă documentele contabile la cererea organelor autorizate, a admis o diminuare a impozitului pe venit pe o sumă a impozitului care trebuia să fie plătit ce depășește 1500 unități convenționale.

Astfel conform art. 189 alin. (2) din Codul fiscal, art. 15 lit. d) din Codul fiscal, aprobat prin legea R.M. nr. 1163-XIII din 24.04.1997, administratorul ÎI „Boian Elena,, a diminuat impozitul venit pentru anul 2015 în sumă de 5 039 lei și pentru anul 2016 în sumă de 78 634 lei prin tănuirea obiectului impozabil în sumă totală a impozitului de 83 673 lei, suma calculată din venitul determinat în mărime de 15% din depășirea venitului estimat față de venitul brut înregistrat în contabilitatea agentului economic, venit dedus în livrarea unor bunuri imobile în contul achitării datoriei către BC „ProCreditBank,, SA, fapt constatat prin actul de control privind respectarea legislației fiscale nr. 5-681222 din 18.09.2017 și decizia IFS nr. 318/1216 din 18.10.2017.

Prima instanță a încadrat acțiunile lui Elena Boian în baza art. 295 alin. (6) Cod contravențional.

Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către:

Procuror, care a solicitat casarea sentinței în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care să fie admisă acțiunea civilă înaintată de către reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat, cu dispunerea încasării din contul lui Elena Boian în beneficiul Serviciului Fiscal de Stat a sumei de 83 673 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

Partea civilă, Serviciul Fiscal de Stat, care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea respingerii acțiunii civile, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii civile și cu dispunerea încasării în beneficiul statului în mod solidar de la Î.I. „Boian Elena” și persoanele necunoscute care urmează a fi trase la răspundere, a sumei de 232 553 lei.

Prin decizia din 6 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul procurorului și apelul părții civile declarate împotriva sentinței din 19 octombrie 2018 a Judecătoriei Ungheni, s-a casat sentința în partea acțiunii civile și s-a pronunțat în această parte o hotărâre nouă potrivit modului stabilit pentru prima instanță după, prin care: s-a încasat de la ÎI „Boian Elena” în beneficiul Serviciului Fiscal de Stat suma de 83 673 de lei, în rest acțiunea civilă s-a respins și s-a menținut sentința.

Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către reprezentantul părții civile - Serviciul Fiscal de Stat, Damian Nicolae, care a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii civile înaintate de Serviciul Fiscal de Stat.

De asemenea, recurs a declarat avocatul Tudor Țurcanu în interesele Elenei Boian, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței primei instanțe.

Prin decizia din 25 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție, s-au admis recursurile ordinare declarate de către reprezentantul părții civile - Serviciul Fiscal de

Stat, Nicolae Damian și de către avocatul Tudor Țurcanu în interesele Elenei Boian, fiind casată total decizia din 6 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-au admis, din alte motive, apelurile declarate de procurorul Oleg Potîngă și de șeful adjunct al Direcției generale administrare fiscală Centru din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, Iurie Țișanu, s-a casat sentința și s-a pronunțat o hotărâre nouă potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Cauza penală de învinuire a Elenei Boian de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (1) din Codul penal s-a încetat, cu atragerea Elenei Boian la răspunderea contravențională pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 295 alin. (6) din Codul contravențional. Procesul contravențional în temeiul art. 30 din Codul contravențional s-a încetat din motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale. Acțiunea civilă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat s-a admis parțial și s-a încasat de la ÎI „Boian Elena”, cu titlu de prejudiciu material, suma de 83 673 de lei.

Împotriva deciziei din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a declarat recurs ordinar reprezentantul părții civile Serviciul Fiscal de Stat, care a solicitat casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei decizii noi prin care acțiunea civilă să fie admisă integral.

La fel, nefiind de acord cu decizia de Apel Chișinău din 22 octombrie 2019, recurs ordinar a declarat și avocatul Tudor Țurcanu în numele inculpatei Elena Boian, care au solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei decizii prin care să fie menținută sentința primei instanțe.

Prin decizia din 19 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție, s-au admis recursurile ordinare declarate de către reprezentantul părții civile Serviciul Fiscal de Stat, Nicolae Damian, avocatul Tudor Țurcanu în numele inculpatei Elena Boian și ultima, s-a casat parțial decizia din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza penală în privința Elenei Boian xxxxx, în latura civilă și s-a dispus rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată. Celelalte dispoziții ale deciziei contestate s-au menținut.

Prin decizia din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul procurorului și al șefului adjunct a Direcției generale administrare fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat, s-a casat parțial sentința din 19 octombrie 2018 a Judecătoriei Ungheni, doar în partea acțiunii civile și s-a pronunțat în acest sens o hotărâre nouă potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

S-a admis parțial acțiunea civilă și s-a încasat de la Elena Boian în beneficiul Serviciului Fiscal de Stat, cu titlu de prejudiciu material, suma de 83 985 de lei.

S-au menținut celelalte dispoziții ale sentinței.

În motivare deciziei instanța de apel a reținut că, nu s-a expus asupra vinovăției Elenei Boian și a probelor administrate, deoarece anterior a fost dispusă rejudecarea cauzei doar în partea acțiunii civile.

În acest context, instanța de apel a reținut că la data de 29 ianuarie 2018, reprezentantul părții civile a înaintat acțiune civilă, prin care a solicitat încasarea de la inculpata Elena Boian în beneficiu statului, a sumei de 232 553 de lei.

Însă, având în susținere prevederile art. 219, art. 221 alin. (1), art. 387 din Codul de procedură penală, art. 1398 din Codul civil, instanța de apel a conchis că acțiunea civilă este întemeiată și justificată parțial, ținând cont de faptul că prin infracțiunea săvârșită, inculpata a cauzat părții civile un prejudiciu material care constă în tănuirea obiectului impozabil.

Astfel, instanța de apel a constatat că prejudiciu material în mărime de 83 673 de lei, impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător, nedeclarat și 312 lei taxa pentru amenajarea teritoriului, necalculată, a fost confirmat în cadrul cercetării judecătorești pe deplin.

Suma impozitului coincide cu mărimea prejudiciului nemijlocit cauzat prin infracțiune și este una stabilită cu certitudine în baza probatoriului administrat pe cauza penală respectivă. Această sumă nu a fost contestată de nici o parte.

A remarcat că orice expunere referitor la neachitarea unor impozite neincriminate prin rechizitoriu va implica depășirea limitelor învinuirii, ceea ce este inadmisibil. De asemenea, în privința penalităților și altor impozite, organul fiscal a emis deja unele acte cu caracter obligatoriu. Astfel, sumele respective urmează a fi încasate pe cale administrativă, inculpata având posibilitatea de a le contesta.

Împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2020 au declarat recursuri ordinare reprezentantul părții civile Serviciul Fiscal de Stat, șeful adjunct al Direcției generale administrare fiscală Centru din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, Solovei Viorica și inculpata Boian Elena.

Reprezentantul părții civile, Serviciul Fiscal de Stat, șeful adjunct al Direcției generale administrare fiscală Centru din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, a indicat temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) din Codul de procedură penală, solicitând casarea parțială a deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2020, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii civile înaintate de Serviciul Fiscal de Stat.

Recurenta Boian Elena, la fel a indicat temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) din Codul de procedură penală, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2020, cu menținerea sentinței primei instanțe.

Prin referința din 4 februarie 2021, Serviciul Fiscal de Stat a solicitat respingerea recursului declarat de Boian Elena.

Conform art. 422 din Codul de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

La caz, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 din Codul de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

Potrivit art. 427 alin. (1) din Codul de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, doar în temeiurile prevăzute de lege.

Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul Curții Supreme de Justiție conchide că acestea sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) din Codul de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) din Codul de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 din Codul de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) din Codul de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit recursurilor declarate, recurenții au invocat temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) din Codul de procedură penală, și anume că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul Curții Supreme de Justiție reține că motivele invocate de recurenți în susținerea temeiului de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei.

Astfel, referitor la temeiul de recurs invocat de către recurenți, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) din Codul de procedură penală, Colegiul constată că nu este incident speței, dat fiind faptul că instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419 din Codul de procedură penală și prin hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante.

În acest context, instanța de recurs conchide că de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzute în pct. 6) alin. (1) art. 427 din Codul de procedură penală, deci, nu persistă temei de casare a soluției adoptate de instanța de apel, din care considerente se dispune inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către șeful adjunct al Direcției generale administrare fiscală Centru din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, Solovei Viorica și de către inculpata Boian Elena, ca fiind vădit neîntemeiate.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1), (2) pct. 2), 4) din Codul de procedură penală, Colegiul,

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de șeful adjunct al Direcției generale administrare fiscală Centru din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, Solovei Viorica și de către inculpata Boian Elena împotriva deciziei din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 27 ianuarie 2021.

Președintele completului, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan